

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Dalilou Marečkovou v právní věci žalobkyně: **T. K. –N.**, nar. x, státní příslušnost Konžská demokratická republika, zast. JUDr. Annou Doležalovou, MBA, advokátkou se sídlem Jablonského 604/7, 326 00 Plzeň, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky**, pošt. schránka 21/OAM, 170 34 Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 8. 2013, č. j. OAM-133/LE-LE05-P12-2013,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 8. 2013, č. j. OAM-133/LE-LE05-P12-2013, se z r u š u j e a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**
- III. Ustanovené zástupkyni žalobkyně JUDr. Anně Doležalové, MBA., se přiznává odměna za zastoupení v řízení před Krajským soudem v Praze ve výši 17.000,- Kč. Odměna jí bude vyplacena z účtu Krajského soudu v Praze ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.**

O d ů v o d n ě n í :

Výše uvedeným rozhodnutím (dále jen „napadené rozhodnutí“) žalovaný rozhodl podle ustanovení § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon o azylu“), o neudělení mezinárodní ochrany žalobkyni.

Toto rozhodnutí napadla žalobkyně žalobou, v níž namítala, že byla jako účastník řízení o udělení mezinárodní ochrany zkrácena na svých právech, neboť žalovaný porušil ustanovení § 2 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“) spolu s ustanovením § 3 správního řádu, jakož i ustanovení § 50 odst. 4, § 52 a § 68 správního řádu. Žalobkyně dále namítala porušení ustanovení § 12, § 14 a § 14a zákona o azylu. V doplňku žaloby pak upřesnila, že v jejím případě byly splněny podmínky pro udělení mezinárodní ochrany podle ustanovení § 12 písm. b) zákona o azylu, neboť v průběhu řízení vyjádřila obavy z pronásledování pro zastávání určitých politických názorů. V této souvislosti odkázala na svou výpověď, v níž uvedla, že při odcizení spisu z kanceláře svého partnera (výše postaveného člena vládnoucí strany PPRD) jednala z pozice členky opoziční strany Mouvement de liberation du Congo (dále jen „MLC“), tj. dle svého politického přesvědčení a pouhou její neznalost obsahu spisu, který byl přísně tajný, nelze označit z hlediska jejích dalších obav jako nepodstatnou okolnost. Podle žalobkyně lze naopak objektivní stránku důvodnosti obav dovést z informací o zemi původu, obsažených ve zprávě Ministerstva zahraničí Velké Británie z dubna 2012 (bod 9.29 - bod 9.36). Žalobkyně tak odkázala na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 10. 2012, č.j. 4 Azs 21/2012-39 a ze dne 24. 2. 2004, č.j. 6 Azs 50/2003-89. Podle žalobkyně se žalovaný měl v napadeném rozhodnutí vypořádat s jí předloženou písemností, což neučinil. Žalobkyně písemnost označila jako potvrzení její politické strany o jejím pronásledování s tím, že se právě z tohoto pohledu obává po návratu do vlasti újmy, která by dosahovala intenzity pronásledování. Žalobkyně dodala, že byla také svou rodinou informována o tom, že je ve vlasti hledána, a to nejen doma, ale také v práci. Podle jejího názoru jí však příslušné orgány v zemi původu nejsou schopny poskytnout ochranu. Žalobkyně vyjádřila rovněž obavu z možného ohrožení sexuálním násilím. V této souvislosti odkázala na konkrétní zprávy popisující celkově nepříznivé postavení žen v zemi jejího původu. Žalobkyně dodala, že informace, z nichž správní orgán vycházel, nejsou dostatečně aktuální, a že závěry o nevěrohodnosti jí prezentovaného azylového příběhu a o absenci důvodů k udělení doplňkové ochrany jsou nepřezkoumatelné. S ohledem na výše uvedené navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

Žalovaný vyslovil nesouhlas se žalobou, kterou označil jako neopodstatněnou a v plném rozsahu odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí s tím, že žalobkyni na jejích právech nezkrátil. Dodal, že do odůvodnění napadeného rozhodnutí začlenil konkrétní vyjádření žalobkyně k nesrovnalostem, které se týkaly její identity i k písemnostem, které předložila. K předloženému stranickému průkazu uvedl, že se žalobkyně omezila na nesouhlasnou zpochybující reakci, avšak neposkytla jakékoli přijatelné bližší vysvětlení ke zjištění, že osoba v průkazu strany MLC není totožná s její osobou. Žalovaný dále odkázal na skutečnost, že žalobkyně k dotazu správního orgánu na jméno osoby uvedené v lékařské zprávě z Ruska, kterou předložila v závěru pohovoru jako písemnost týkající se jejího zdravotního stavu, neposkytla vysvětlení nasvědčující tomu, že předkládaná písemnost dokládá tvrzené skutečnosti, když toliko uvedla, že jméno do zprávy vepsal Uzbek, který jí v Rusku pomáhal. Podle žalovaného lze z kontextu odůvodnění napadeného rozhodnutí dovést, že pomoc této osoby spočívala v úplatném opatření cestovního dokladu za účelem dalšího vycestování žalobkyně poté, kdy svůj cestovní pas ztratila. Žalovaný dále odkázal na informace shromážděné v průběhu správního řízení s tím, že z nich vyplynulo, že žalobkyně

opustila vlast v den odcizení tajného spisu, aniž by byla kýmkoli omezována, a proto nemohl dovodit existenci příčinné souvislosti mezi událostmi těsně předcházejícími zatčení a mezi jednáním pronásledovatelů, pokud k žádnému zatčení nedošlo, a pokud nebyly uváděny ani informace nasvědčující předpokladu, že by se k němu schylovalo. Za této situace označil žalovaný odkaz žaloby na „patrný jasný kauzální nexus“ mezi uvedenými událostmi za nepodložený. Žalovaný dodal, že žalobkyně již do protokolu o pohovoru ze dne 1. 8. 2013 neposkytla pravdivé informace, a proto žalovaný v narativní části odůvodnění napadeného rozhodnutí tuto okolnost nepominul. V této souvislosti žalovaný odkázal na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 9. 2009, sp. zn. 7 Azs 63/2009 s tím, že v posuzovaném případě neshledal důvody pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12, § 14 a § 14a zákona o azylu. S ohledem na výše uvedené navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

Při soudním jednání účastníci na svých stanoviscích setrvali.

Soud provedl důkaz předloženým průkazem strany MLC, který byl vydán na jméno K. N.. Dále provedl důkaz písemností vyhotovenou J. F. N. v Kinshase dne 5. 4. 2011, v němž dle překladu tlumočnice z jazyka francouzského požádal představitele bránící lidská práva, aby poskytli žalobkyni (označené jako K. N.) pomoc a ochranu. Pisatel uvedl, že svou žádost opírá o skutečnost, že jmenovaná byla více jak 2 měsíce vystavena pronásledování ze strany bezpečnostních služeb vládnoucího režimu.

Zástupce žalobkyně v závěrečném přednesu uvedl, že žalobkyně splňuje alespoň některou z forem ochrany dle zákona o azylu. Podle jeho názoru je navíc všeobecně známá situace v zemi původu žalobkyně, jakož i konkrétní bezpečnostní situace žen v zemi. S ohledem na uvedené navrhl, aby soud rozhodnutí žalovaného zrušil a věc vrátil správnímu orgánu k dalšímu řízení.

Pověřený pracovník žalovaného v závěrečném přednesu odkázal na výpověď žalobkyně, která uvedla, že v zemi původu neměla nikdy žádné problémy v souvislosti se svým členstvím ve straně MLC. Dodal, že její problémy nastaly až po krádeži dokumentů, což nemá souvislost s touto otázkou. Proto navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl s tím, že práva na náhradu nákladů řízení se vzdává.

Z odůvodnění napadeného rozhodnutí soud zjistil, že žalovaný nejprve velmi podrobně citoval výpověď žalobkyně při podání žádosti dne 24. 7. 2013, na to konstatoval, že žalobkyně nepředložila žádné doklady osvědčující její totožnost a státní příslušnost, žalovaný však přijal jako dostatečné čestné prohlášení žalobkyně z téhož dne. V další části odůvodnění žalovaný opět velmi podrobně citoval výpověď žalobkyně při pohovoru dne 1. 8. 2013 a uzavřel, že důvodem její žádosti o udělení mezinárodní ochrany byla obava z milence (ženatého příslušníka strany PPRD), jemuž ukradla dokumenty. Žalovaný odkázal na informace získané ohledně země původu žalobkyně (Demokratické republiky Kongo) a konstatoval, že žalobkyně sice uvedla, že je členkou strany MLC, avšak současně připustila, že se do politického života nezapojila a z důvodu členství ve straně nikdy žádné potíže neměla. Žalovaný tak uzavřel, že neshledal důvody pro udělení mezinárodní ochrany ve smyslu ustanovení § 12 písm. a) zákona o azylu. Při posuzování otázky naplnění ustanovení § 12 písm. b) zákona o azylu žalovaný odkázal na výpověď žalobkyně v té části, v níž potvrdila,

že se s milencem stýkala tajně ze zjištěných důvodů, že se po krádeži dokumentu v jeho kanceláři s obsahem dokumentu neseznámila, a že bez jakéhokoli problému ze země vycestovala. Žalovaný uzavřel, že žalobkyně své údajné ohrožení pouze dovozuje ze svých ničím nepodložených domněnek s tím, že neshledal důvody pro udělení mezinárodní ochrany ve smyslu ustanovení § 12 písm. b) zákona o azylu. Při posuzování otázky udělení azylu z humanitárního důvodu podle § 14 zákona o azylu žalovaný shrnul, že žalobkyně předložila lékařskou zprávu z Ruské federace, která však byla vystavena na jinou identitu. Správní orgán proto přihlédl k lékařské zprávě MUDr. R., z níž nevyplývalo, že by žalobkyně trpěla jakýmkoli závažným onemocněním, žalovaný proto konstatoval, že nezjistil důvod hodný zvláštního zřetele pro udělení azylu podle § 14 zákona o azylu a žalobkyni azyl neudělil. Při posuzování otázky, zda žalobkyni hrozí v případě návratu do vlasti nebezpečí mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání, žalovaný uvedl, že žalobkyni přednesený příběh vzbuzuje řadu pochybností a je značně nevěrohodný. V této souvislosti žalovaný přihlédl ke skutečnosti, že žalobkyně nikdy neměla ve vlasti potíže, že nebyla nikdy stíhána a že žádné stíhání jí ani nehrozí, protože jinak by nemohla zemi původu naprosto volně opustit. S ohledem na uvedené dospěl žalovaný k závěru, že žalobkyni v případě návratu do vlasti nehrozí přímé a bezprostřední nebezpečí vážné újmy ve smyslu ustanovení § 14a odst. 1 a 2 písm. b) zákona o azylu. Ze získaných informací o zemi původu neshledal ani důvody pro užití ustanovení § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu. Závěrem neshledal ani důvody pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a a § 14b zákona o azylu.

Ze správního spisu soud zjistil, že bezprostředně po přiletu žalobkyně na letiště Václava Havla v Praze provedla Policie ČR kontrolu cestovního pasu vystaveného na jméno W. E., jímž se žalobkyně prokazovala, dále italské vízum schengenského typu a italské přechodové vízum, jakož i průkaz MLC, který měla žalobkyně u sebe. Pomocí technických prostředků bylo konstatováno, že cestovní pas je pravý, ale byl neoprávněně pozměněn otištěním padělaného italského razítka letiště Fiumicino, po srovnání fotografií na pase a průkazu s podobou žalobkyně byl učiněn závěr, že osoba, která pas předložila, stejně jako osoba na průkazu MLC není jeho oprávněným držitelem.

Krajský soud dospěl k závěru, že napadené rozhodnutí je nedostatečně odůvodněné a tedy nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. Žalovaný se totiž nedostatečně zabýval otázkou, zda žalobkyni v případě návratu do země původu hrozí takové nebezpečí, pro které zákon o azylu počítá s udělením některé z forem mezinárodní ochrany, a to hned v několika rovinách.

Předně krajský soud konstatuje, že žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí vůbec nezmínil závěr zjištění Policie ČR, podle něhož žalobkyně, tj. osoba, která předložila cestovní pas a průkaz MLC, není jejich oprávněným držitelem. Žalovaný nezjišťoval ani okolnosti, za nichž žalobkyně získala písemnost vyhotovenou J. F. N. v Kinshase dne 5. 4. 2011, resp. nezabýval se jím jako listinným důkazem. Soud dospěl k závěru, že za této situace nemohl žalovaný azylový příběh žalobkyně bagatelizovat jako příběh, který vzbuzuje pochybnosti, či značně nevěrohodný. Podle názoru soudu je pro posouzení azylového příběhu žalobkyně nutno doplnit dokazování o zjištění, za jakých okolností žalobkyně písemnost

získala, neboť sama skutečnost, že jmenovaná bez jakýchkoli problémů (téhož dne po krádeži dokumentu) opustila zemi původu a vycestovala do Brazzaville, ještě nemusí znamenat, že její obavy z návratu do vlasti právě v souvislosti s krádeží dokumentu nemohou být důvodné. Za této situace nelze přisvědčit žalovanému, že žalobkyně své ohrožení pouze dovozuje ze svých ničím nepodložených domněnek.

Krajský soud vzal v potaz skutkové okolnosti zjištěné žalovaným v předcházejícím řízení a dospěl k závěru, že v projednávané věci připadá do úvahy nejen ustanovení § 12 písm. b) zákona o azylu, ale zejména otázka existence skutečného nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a zákona o azylu. V souladu s tímto ustanovením se za vážnou újmu považuje uložení nebo vykonání trestu smrti, mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu. V napadeném rozhodnutí není jak výše uvedeno dostatečně odůvodněno, že neexistují důvodné obavy, že by žalobkyni takové nebezpečí vážné újmy hrozilo. Žalovaný se rovněž vůbec nezabýval otázkou sexuálního násilí a nepříznivého postavení žen v zemi jejího původu žalobkyně dle získaných informací.

Jako nedůvodnou soud označil pouze námitku žalobkyně, v níž odkazovala na ustanovení § 14 zákona o azylu. Podle § 14 zákona o azylu jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu. Obecně je třeba uvést, že „*smysl institutu humanitárního azylu podle § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, spočívá v tom, aby rozhodující správní orgán měl možnost azyl poskytnout i v situacích, na něž sice nedopadá žádná z kautel předpokládaných taxativními výčty ustanovení § 12 a § 13 zákona o azylu, ale v nichž by bylo přesto „nehumánní“ azyl neposkytnout. Správní orgán díky tomu může zareagovat nejen na případy, jež byly předvídatelné v době přijímání zákona o azylu jako obvyklé důvody udělování humanitárního azylu (např. u osob zvláště těžce postižených či nemocných, u osob přicházejících z oblastí postižených humanitární katastrofou, ať už způsobenou lidskými či přírodními faktory), ale i na situace, jež předvídané či předvídatelné nebyly. Míra volnosti této jeho reakce je pak omezena pouze zákazem libovůle, vyplývajícím pro orgány veřejné moci z ústavně zakotvených náležitostí demokratického a právního státu.*“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004–55). V této souvislosti krajský soud připomíná, že ustanovení § 14 zákona o azylu je „*kombinací neurčitého právního pojmu a správního uvážení, kdy neurčitým právním pojmem je „případ zvláštního zřetele hodný“ a vlastní rozhodnutí správního orgánu vyjádřené slovy „lze udělit humanitární azyl“ představuje správní uvážení*“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu z 19. 7. 2004, č. j. 5 Azs 105/2004–72). V teorii i praxi se tedy rozlišuje správní uvážení na jedné straně a neurčité právní pojmy na straně druhé, byť je oběma institutům vlastní určitá míra volnosti. Humanitární azyl může být udělen pouze na základě úvahy žalovaného. Nelze o něj žádat. Jelikož na udělení humanitárního azylu není právní nárok a je o něm rozhodováno na základě správního uvážení žalovaného, je omezen i jeho soudní přezkum, a to pouze z hlediska dodržení příslušných procesních předpisů a z hlediska respektování zákazu libovůle. Soudní přezkum lze proto zaměřit pouze na to, zda v řízení, které vydání rozhodnutí žalovaného předcházelo, nebyl žalobce zkrácen na svých procesních právech závažným způsobem, zda samotné rozhodnutí žalovaného netrpí vadou nepřezkoumatelnosti pro

nedostatek důvodů či nesrozumitelnost a zda není diskriminační ve smyslu zákazu libovůle. V posuzovaném případě žalovaný přihlédl ke skutečnosti, že žalobkyní předložená lékařská zpráva z Ruské federace byla vystavena na jinou identitu, a proto přihlédl k lékařské zprávě MUDr. R., z níž však nevyplynulo, že by žalobkyně trpěla jakýmkoli závažným onemocněním. Krajský soud tak pochybení žalovaného neshledal.

Vzhledem k výše uvedenému, kdy krajský soud shledal napadené rozhodnutí nepřezkoumatelným pro nedostatek důvodů, v souladu s ustanovením § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. toto rozhodnutí zrušil a věc podle § 78 odst. 4 s. ř. s. vrátil žalovanému k dalšímu řízení. V dalším řízení v souladu s ustanovením § 78 odst. 6 s. ř. s. zahrne správní orgán soudem provedený důkaz mezi podklady pro nové rozhodnutí, znovu přezkoumá žádost o mezinárodní ochranu a své rozhodnutí řádně odůvodní.

O náhradě nákladů řízení rozhodl soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť jí v souvislosti s tímto řízením žádné náklady řízení nevznikly; žalovaný správní orgán pak neměl ve věci úspěch.

O odměně za zastoupení žalobkyně bylo rozhodnuto podle ustanovení § 35 odst. 8 s. ř. s. Částka v celkové výši 17.000,- Kč sestává z odměny advokáta ve výši 15.500,- Kč za pět úkonů právní služby po 3.100,- Kč [převzetí a příprava zastoupení, odstranění vad žaloby, replika k vyjádření žalovaného a účast při jednání dle § 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. b), d) a g) a § 12 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif)] a z částky 1.500,- Kč, tj. z pěti paušálních částek jako náhrady hotových výdajů po 300 Kč dle § 13 odst. 3 advokátního tarifu. Advokátka není plátcem DPH.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo

jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 3. září 2015

JUDr. Dalila Marečková, v.r.
samosoudkyně

Za správnost: Alena Lébllová